

IURIDICA PRIMA

Institute for Legal – Economic Research and Education
Институт за правно-економски истражувања и едукација

Меѓународна научна конференција
ТИКВЕШКИ ПРАВНИЧКИ ДЕНОВИ - 2025
„РЕФОРМИ ВО ПРАВОТО:
ПАТОКАЗ КОН ПОДОБРА ИДНИНА,,

КНИГА НА АПСТРАКТИ

30 Октомври – 1 Ноември, Неготино 2025

International Scientific Conference
TIKVESH DAYS OF LAW – 2025
“REFORMS IN THE LAW:
ROAD MAP TO BETTER FUTURE”

BOOK OF ABSTRACTS

30 October – 1 November, Negotino 2025

Издавач:

Институт за правно-економски истражувања и едукација

ЈУРУДИКА ПРИМА

Димо Хаџи Димов 8/1-1 Скопје, Република Македонија

iuridicaprima.mk

iuridicaprima@gmail.com

Publisher:

Institute for Legal-Economic Research and Education

IURIDICA PRIMA

Dimo Hadzi Dimov 8/1-1 Skopje, Republic of Macedonia

iuridicaprima.mk

iuridicaprima@gmail.com

За издавачот:

Проф. д-р Ангел Ристов

Претседател на Институтот IURIDICA PRIMA

For the Publisher:

Angel Ristov, Phd

Associate Professor Faculty of Law „Justinianus Primus“

University “Ss. Cyril and Methodius”

Печати:

Стоби Трејд

Print:

Stobi Trejd

Institute for Legal – Economic Research and Education
IURIDICA PRIMA

Editor –in-chief: Professor Angel Ristov

Secretary: Ilija Rumenov, PhD

International Editorial Board:

PhD, Ivan Rushev, Faculty of Law, University “St. Kliment Ohridski” Sofia, Republic of Bulgaria; Phd, Mihail Malchev, Faculty of Law, University “St. Kliment Ohridski” Sofia, Republic of Bulgaria; PhD, Barbara Novak, Faculty of Law, University in Ljubljana, Republic of Slovenia; PhD, Velibor Korać, Faculty of Law, University in Podgorica, Republic of Monte Negro; PhD, Ilija Vukčević, Faculty of Law, University, Donja Gorica, Podgorica, Republic of Monte Negro; PhD, Nenad Tešić, Faculty of Law, University in Belgrade, Republic of Serbia; PhD, Novak Krstić, Faculty of Law, University in Nis, Republic of Serbia; PhD, Marko Bevanda, Faculty of Law, University in Mostar, Republic of Bosnia and Hercegovina; PhD, Radenko Jotanović, Faculty of Law, University in Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Hercegovina; PhD, Sanja Gongeta, Republic of Croatia, College of Applied Sciences Lavoslav Ružički in Vukovar, Republic of Croatia; PhD, Lidija Šimunović, Faculty of Law, University in Osijek, Republic of Croatia; PhD, Marko Tomljanović, Faculty of Economic and Business, University in Rijeka, Republic of Croatia; Seregin Andrej Viktorovich, Assistant Professor, Candidate on Legal Sciences, South Federal University, Rostov on Don, Russian Federation; PhD, Ivana Shumanovska Spasovska, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of Macedonia; PhD, Lazar Jovevski, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of Macedonia; PhD, Jovan Zafirovski, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Ilija Rumenov, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; LLM, Ilija Manasiev, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Toni Gjorgiev, Military Academy, Skopje, Republic of North Macedonia, PhD, Zoran Jovanovski, Military Academy, Republic of North Macedonia; PhD, Milica Shutova, Faculty of Law, University “Goce Delchev, Stip, Republic of North Macedonia; PhD, Bekim Nuhija, Faculty of Law, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia; PhD, Arta Selmani Bakiu, Faculty of Law, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia; PhD Irma Bairami, Faculty of Law, State University in Tetovo, Republic of North Macedonia; LLM, Marjan Kocevski, Notary Public, Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Laura Vorpsi, Faculty of Law University of Tirana, Republic of Albania, LLM, Aleksandar Shopov, judge, Republic of North Macedonia, PhD, Kaltrina Zekoli, Faculty of Social Sciences, University Mother Tereza Skopje.

Институт за правно-економски истражувања и едукација
ЈУРИДИКА ПРИМА

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Ангел Ристов

Секретар: проф. д-р Илија Руменов

Меѓународен уредувачки одбор:

Д-р Иван Русчев, Правен факултет Универзитет „Св. Климент Охридски“ Софија, Република Бугарија; Д-р Михаил Малчев, Правен факултет, Универзитет „Св. Климент Охридски“ Софија, Република Бугарија; Д-р Барбара Новак, Правен факултет, Универзитет во Љубљана, Република Словенија; Д-р Илија Вукчевиќ, Правен факултет, Универзитет Доња Горица, Подгорица, Република Црна Гора; Д-р Велибор Кораќ, Правен факултет, Универзитет во Подгорица, Република Црна Гора; Д-р Ненад Тешиќ, Правен факултет Универзитет во Белград, Република Србија; Д-р Новак Крстиќ, Правен факултет Универзитет во Ниш, Република Србија; Д-р Марко Беванда, Правен факултет Универзитет Мостар, Република Босна и Херцеговина; Д-р Раденко Јотановиќ, Правен факултет Универзитет во Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина; Д-р Сања Гонцета, Колеџ на применети науки Лавослав Ружички, Република Хрватска; Д-р Лидија Шимуновиќ, Правен факултет, Универзитет во Осиек, Република Хрватска; Д-р Марко Томљановиќ, Факултет за економија и бизнис, Универзитет во Ријека, Република Хрватска; Серегин Андреј Викторович, кандидат на правни наука Јужниот федерален универзитет во Ростов на Дон, Руска Федерација; Д-р Ивана Шумановска Спасовска, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил Методиј“ Скопје; Д-р Лазар Јовевски, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил Методиј“ Скопје; Д-р Јован Зафировски, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, Д-р Илија Руменов, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје; М-р Илија Манасиев, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје; Д-р Тони Ѓоргиев, Воена Академија „Михајло Апостолски“ Скопје; Д-р Зоран Јовановски, Воена Академија „Михајло Апостолски“ Скопје; Д-р Милица Шутова, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип; Д-р Беќим Нухија, Правен факултет, Универзитет ЈИЕ Тетово; Д-р Арта Селмани Баќиу, Правен факултет, Универзитет ЈИЕ Тетово; Д-р Ирма Бајрами, Правен факултет, Државен универзитет во Тетово; М-р Марјан Коцевски, нотар во Куманово, Д-р Лаура Ворпси, Правен факултет, Универзитет во Тирана, Република Албанија, М-р Александар Шопов, судија, Република Северна Македонија, Д-р Калтрина Зеколи, Факултет за социјални науки, Универзитет „Мајка Тереза“ Скопје.

Д-р Игор Камбовски, редовен професор
Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Р. С. Македонија igor.kambovski@ugd.edu.mk
Д-р Ивица Јосифовиќ, редовен професор
Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Р. С. Македонија ivica.josifovik@ugd.edu.mk

Европскиот Акт за вештачка интелигенција-една година подоцна

Анстракт: Европскиот **AI Act** (Закон за вештачката интелигенција) од страна на Европската комисија беше најавуван и подготвуван повеќе години, со напорни расправи и консултации со експерти од различни области. Иако актот конечно беше усвоен во мај и објавен во јули 2024 година (еве дигресија!), неговата примена е одложена во поединечни сегменти за период од 6 до 36 месеци. Имајќи го предвид галопирачкото темпо и непредвидливоста на технолошките промени, изразувам основано и оправдано сомневање дека тие одредби ќе останат адекватни во моментот на нивното стапување во сила. Затоа е од суштинско значење, паралелно со законодавството, да поставиме јасни етички насоки и професионални стандарди. Секој нов закон што ги регулира односите кои настануваат со примена на новите технологии има тенденција брзо да застаре, што бара негова постојана ревизија, што претставува континуиран, репетитивен процес. Таквата ситуација може да доведе до донесување прописи кои, со цел да останат актуелни, можат да бидат премногу општи или неодредени, со што се намалува правната сигурност и довербата на учесниците во правните односи. Регулирањето на вештачката интелигенција во областа на правото мора да усвои хуманистички и, во одредена мера, традиционалистички пристап, со цел да се спречи дехуманизацијата што брзиот технолошки развој може да ја предизвика. Идната правна рамка треба да обезбеди вештачката интелигенција да функционира на безбеден, транспарентен и недискриминаторски начин, без вградена или наследена дискриминација и без злоупотреба како средство за манипулација. Исто така, иднината на правната професија не треба да се гледа како ривалство меѓу човекот и машината, туку како процес на нивна одговорна и избалансирана соработка, при што човекот ќе ја има доминантната улога. Правниците кои одговорно ќе ги користат алатките на вештачката интелигенција и кои ќе умеат критички да ги проценат резултатите што таа ги генерира, ќе бидат поконкурентни и поуспешни, бидејќи токму таа способност ќе претставува една од клучните професионални вештини во правото на иднината.

Клучни зборови: Вештачка интелигенција, право, закон

The European Artificial Intelligence Act – One Year Later

Abstract: The European **AI Act** (Artificial Intelligence Act) was announced and prepared by the European Commission over several years, through extensive debates and consultations with experts from various fields. Although the Act was finally adopted in May and published in July 2024 (a brief digression here!), its implementation has been postponed in certain segments for a period ranging from 6 to 36 months. Given the rapid pace and unpredictability of technological change, I express a well-founded and justified concern that these provisions may no longer be adequate by the time they come into force. Therefore, it is of essential importance that, in parallel with legislation, we establish clear ethical guidelines and professional standards. Every new law that regulates relationships emerging from the use of new technologies tends to become outdated quickly, which requires constant revision — a continuous, repetitive process. Such a situation may lead to the adoption of regulations that, in order to remain current, may be overly general or vague, thereby reducing legal certainty and the trust of participants in legal relations. Regulating artificial intelligence in the field of law must adopt a **humanistic** and, to some extent, **traditionalist** approach, in order to prevent the dehumanization that rapid technological development can cause. The future legal framework should ensure that artificial intelligence operates in a safe, transparent, and non-discriminatory manner, free from embedded or inherited biases and without being misused as a tool for manipulation. Furthermore, the future of the legal profession should not be seen as a rivalry between humans and machines, but rather as a process of responsible and balanced collaboration — with the human maintaining the dominant role. Lawyers who responsibly use AI tools and who are able to critically assess the results generated by AI will be more competitive and successful, as this ability will represent one of the key professional skills in the legal field of the future.

Keywords: Artificial Intelligence, Law, Legislation